

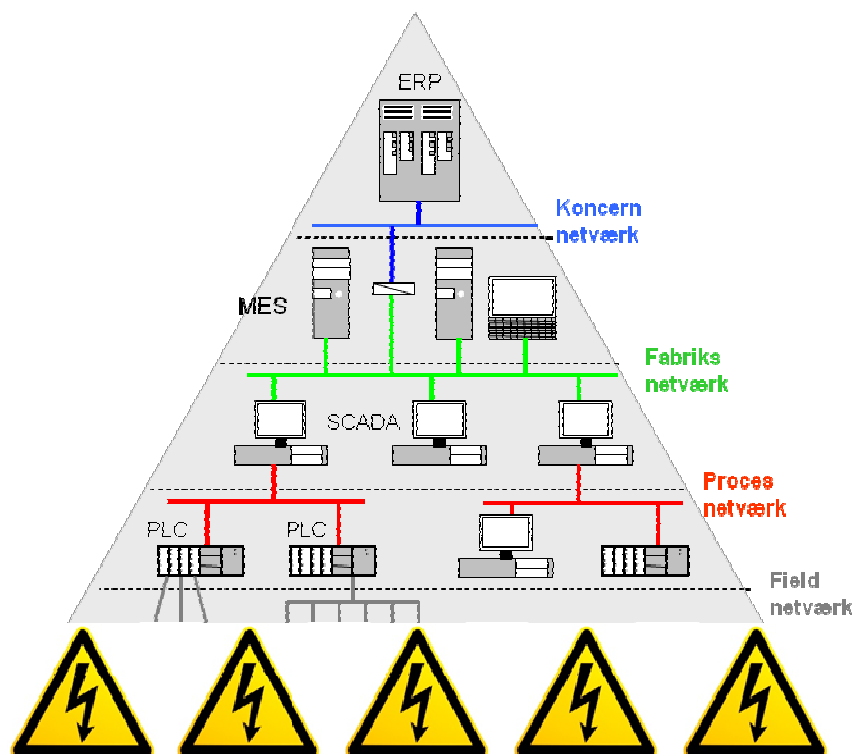
Energi management og produktionsprocesser

Fra mere til bedre brug af energi ved automation

Hvordan kan din virksomhed spare 10% af sit energiforbrug?

Hvad gør vi når de lavt hængende frugter er plukket?

Hvordan får vi dokumenteret energi besparelserne?

Seminaret afholdes hos:

Schneider Electric

Silcon Allé
6000 Kolding

Seminaret er udarbejdet i samarbejde med

09.00 - 09.15

Velkomst og introduktion*Formand for SESAM Carsten Nøkleby, SESAM-World*

09.15 - 09.30

Introduktion til Schneider Electric og IT Business Kolding*Ricardo Barros, Schneider Electric*

- Kort orientering om IT Business Design Centeret i Kolding og hvilke produkter de fremstiller

09.30 - 10.15

Energibesparelse gennem procesovervågning*Peter Maagøe Petersen, Viegand Maagøe*

Viegand Maagøe har hjulpet en række procesvirksomheder med at opnå energibesparelser gennem bedre overvågning af processer og anlæg. Få et billede af hvilke metoder og problemstillinger der har været i fokus:

- overvågningsprincipper
- struktur i nøgletal og overvågning
- organisering af energispareindsats
- operatørindflydelse

Få også et billede af de resultater der er opnået.

10.15 - 10.45

Pause og networking

10.45 - 11.15

Teknisk løsning til opsamling og monitorering af energidata*Jan Gregersen, 3Tech Automation og Carlsberg*

Præsentationen vil fokusere den tekniske løsning, der er opbygget hos Carlsberg. En løsning der bygger på at opsamle og monitorere energidata sammen med data fra processen. Få et billede af det tekniske setup og hvilke udfordringer der har været i at gennemføre projektet, hvor data fra mange datakilder skal forenes i en løsning. Derudover vil der være en gennemgang af de typer af monitorering der er etableret for at sikre et konstant fokus på energioptimering.

11.15 - 12.00

Energirådgivning - Hvad betyder det at få eksterne øjne på processen?*Ulf Rytter Jensen, EnergiMidt*

Præsentation vil omhandle 4 elementer:

- Energiledelse - Få et billede af hvorledes din egen organisation sammen med en ekstern partner kan få skabt fokus på energiforbrug og -besparelser, herunder:
  - Energiscreening - Hør om hvorledes du kan gennemgå din produktionsproces og dermed få et overblik og input til at reducere energiforbruget
  - Energifinansiering og tilskud - få et billede af hvorledes energibesparelserprojekterne kan finansieres
- Gennemgang af kundecase.

12.00 - 13.00

Frokost og networking

13.00 - 13.45

Energioptimering hos DLG - Hvad er opnået og hvordan

Poul Gregersen, DLG

Få et billede af de tiltag som DLG har gjort for at opnå energibesparelse.

- Energiledelse på fabrikker og energibesparelses organisation centralt og lokalt (certificering)
- Synliggørelse af produktionsproces performance (måltal)
- Dataopsamling og analyse (værktøjer)
- Involvering af operatører (Lean projekt)

Få også et billede af de opnåede resultater, samt et billede af hvornår energioptimeringsprojekt igangsættes.

13.45 - 14.30

Hvad er der af muligheder for energi og proces optimering ?

Flemming Sæderup Rytter, SE Big Blue

SE Big Blue arbejder tæt sammen med vores kunder for at reducere og styre deres energiomkostninger. Hør om den rolle SE Big Blue har spillet i forhold til samarbejdet med DLG. SE Big Blue tilbyder koncepter, der kan neutralisere virksomheders miljøbelastning. Formålet er at skære energjudgifter og styrke konkurrenceevnen.

Se hvorledes alle led i produktionsprocessen er blevet gennemgået - fra screening til dokumentation samt garanti og finansiering af energibesparelser. Hør om de mål der er for at optimerer energiforbrug i forhold til produktionen, og samtidig sikre en grønnere og mere energibevidst firmaprofil.

14.30 - 15.00

Pause og networking

15.00 - 15.45

Energiregistrering & monitoring via MES-system

Keld Polmann, Rockwool International

Rockwool er ved at etablere en energiregistrering og monitoring via deres MES-system. Systemet skal etableres for, at sikre, at der opnås energibesparelse på produktionsstederne rundt om i verden. Hør om, hvad det kræver at implementerer systemet, samt hvad det indebærer mht. at engagere organisationen i optimeringen og kortlægning af energiforbrug. Målet med systemet er synliggørelse og identifikation af optimeringsområderne i processen. Få et billede af de initiativer, der er taget for at trimme og optimere energiforbruget i forhold til de enkelte produktionssteder. Hør om hvorledes disse energibesparende tiltag er overført mellem de enkelte fabrikker og synliggøres i et MES-system.

15.45 - 16.30

Hvad er der af teknologiske muligheder ifm. energibesparelser? Erfaringer fra Flügger og Lantmännen

Jens Ellevang & Peter Fuglsang, Schneider Electric

Der tages udgangspunkt i de løsninger Schneider Electric har udført sammen med Flügger og Lantmännen for at opnå energibesparelserne på deres fabrikker. Få et billede af processen, investeringerne i udstyr, og resultaterne. Hvilket måleudstyr er indkøbt for at fastholde og reducere energiforbruget via løbende overvågning, analyser og optimeringer. Hvorledes opsamles data og hvorledes monitoreres de for at opretholde et minimalt men optimalt energiforbrug ift. de fysiske processer på fabrikken.

Hør om baggrunden for energiprojektet, rollerne i projektet samt de enkelte faser i energitjekket hos Flügger og Lantmännen.

Energi management er at administrere energiforbruget i detaljer. I dag er der en tæt relation mellem energibesparelser og omkostningsstyring, idet begge dele har direkte indvirkning på virksomhedens bundlinje. At være velinformeret om energiforbruget i en virksomhed, giver mulighed for at overvåge energibelastningerne og -forbrugere, hvornår de bruges, hvad der betales for det aktuelle energiforbrug ved anvendelse af specifikt udstyret. Derudover er der mulighed for overvågning på kvaliteten af dine energikilder. F.eks. vil en dårlig el kvalitet reducere produktiviteten og ikke mindst forkorte udstyrets levetid. Hvilke muligheder er der i dag for monitorering af energikvalitet og energiforbrug?

Energi Management er en støttefunktion, der kan øge produktiviteten i virksomheders og organisationers kerneforretningsområder. Energi Management kan sikre og optimere energiforbruget i forhold til de forskellige installationers funktioner og effektivitet.

Det er muligt i dag for virksomheder at få en teknisk pålidelig installation; men hvorledes sikres det at installationen er energioptimal, og dermed minimere driftsomkostninger. På det kommende møde vil cases, metoder og værktøjer til energi management blive gennemgået og der vil blive givet svar på:

Automation og dataopsamling kan give en energibesparelse inden for:

- Luft
- Varme
- Lys
- Motorer
- Frekvensomformer
- Maskiner

Hvem har ansvar for funktionsdygtighed og driftsomkostninger i forbindelse med energiforbrug og identifikation af energibesparelser?

Hvilke energibesparende teknologi er tilgængelige og hvad giver de af muligheder for besparelser.

Hvorledes indarbejdes energi besparelser og energi management i forbindelse med vedligeholdelse af anlæg?

Hvorledes kan installationers værdien øges og styrkes ved fokusering på energi management?

Er der finansielle eller tekniske risici?

Hvorledes kortlægges, realiseres og dokumenteres energibesparelser?

Hvilket detaljerings niveau er nødvendigt for at finde energibesparelser?

Hvad kan dokumentation give ift. at finde yderligere besparelser?

Hvorfor implementeres energibesparelser ?

Hvad kræves der af den teknologiplatform for at sikre energibesparelser?

Hvilke kompetencer skal der opbygges for at opnå energibesparelser?

Hvilken lovgivning og skatteregler er gældende ?

Hvilke tilskudsordninger og afgiftsregler er tilgængelige?

Der kan være tale om udskiftning af ældre udstyr og instrumenter til nye og mere energivenlige produkter. Der kan også være tale om udskiftning til energieffektive kompressor anlæg, ventilations anlæg, belysnings anlæg, køleanlæg, m.fl.

Hvilke krav stilles til maskinleverandørerne om energiforbrug?

Hvordan måler vi energi ift. produktion?

Energiforbrug pr. produceret produkt

Energiforbrug pr. type produkt

Sammenligning af produktions steder.

Hvilke standarder findes?

Hvordan er processen for at opnå energibesparelser?

Hvorledes kan energiselskaber være en god samarbejdspartner?

Hvilke anbefalinger er der til dokumentation i forbindelse med et energispareprojekt?

Hvilken type information og hvilke data?

Hvorledes kortlægges energiforbruget og hvorledes identificeres de mulige optimeringsområder?

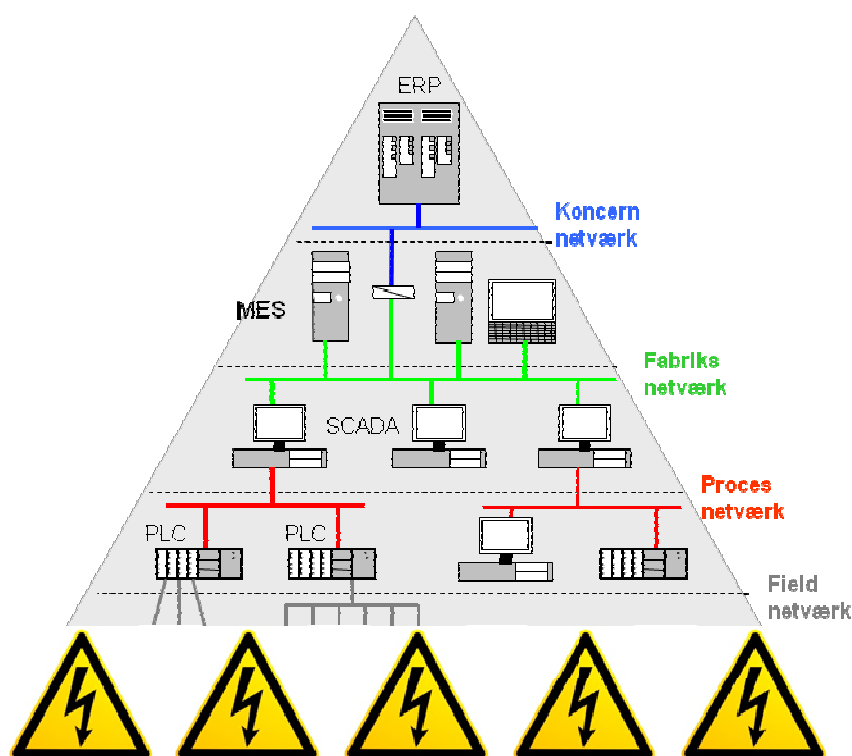
Få inspiration til at optimere dit anlæg i forhold til energiforbrug.

Hvorledes kan automationsanlægget anvendes til f.eks. registrering af energiforbruget, m.m.

Automatisering – hvad giver det af energibesparelsesmuligheder?

Hvad er mulighederne for at reducere energiforbruget ved automatisering?

Hør om lavpraktiske eksempler, som for eksempel anvendelsen af trykluft, der er dyr energikilder, og som bruges meget trykluft i produktionsvirksomheder i dag. Flere af virksomheder vil have en fordel ved at gennemgå deres trykluft anlæg. Hør om simple værktøjer til beregning af mulige optimeringsmuligheder og dermed energibesparelser.

Tilmelding

<http://www.sesamdanmark.dk/tilmelding>

eller telefon +45 7240 1464

Nyt om medlemskab

Nyt om medlemskab af SESAM

Fra Januar 2012 blev virksomhedsmedlemskab af SESAM og Faggruppe ændret. Målet er af at få en mere fleksibel og dynamisk forening. SESAM vil fremover afholde seminarer som tidligere, men der kommer yderligere seminar med fokus på brancherne:

- Energi & forsyning
- Fødevarer

Medlemsvirksomheden kan til vælge et faggruppe medlemskab, der på nuværende tidspunkt giver adgang til arbejdsgrupperne:

- Make2Pack / OMAC – standardiseret interface til maskiner
- IT Sikkerhed
- Projektledelse – GAPP (Gode Automations Projekt Processor)

De nuværende GAPP medlemsvirksomheder får fremover et faggruppemedlemskab.

SESAM bliver moderator og koordinator af faggruppe aktiviteterne og SESAM samler materialet, som publiceres på hjemmesiden for medlemmer.

De virksomheder der er medlem af SESAM fortsætter deres medlemskab uændret, dog har virksomheden mulighed for at tegne medlemskab af faggrupperne.

Er virksomheden i dag kun medlem af SESAM og deltager i en arbejdsgruppe, skal virksomheden fra 2012 tegne et faggruppemedlemskab.

Der vil være yderligere information på www.sesamdanmark.dk omkring de nye tiltag, og samtidig kan du under menu "medlemmer" se virksomhedens medlemskaber.

Medlemskab af SESAM

Et års medlemskab koster for en virksomhed 7.500,- kr. excl. moms og 2.000,- kr. excl. moms for læreanstalter og enkeltmandsvirksomheder. Der tegnes én kontaktperson for hele virksomheden. Alle medarbejdere fra virksomheden er velkomne til at deltage til SESAM arrangementerne for medlemspris.

Ved indmeldelse i løbet af året, beregnes medlemskontingentet for den resterende periode ved at gange antal resterende måneder frem til 31. august med 1/12 af kontingentet.

Praktiske oplysninger

Seminar 19-06-2011 afholde hos

Schneider Electric
Silcon Allé
6000 Kolding

Tilmelding

www.sesamdanmark.dk/tilmelding

Bekræftelse og faktura udsendes umiddelbart efter tilmeldingen.

Sidste tilmeldingsfrist

Tirsdag den 17-06-2013

Pris

Pris for deltagelse

1.750 kr. ekskl. moms (*) for medlemmer af SESAM.

4.000 kr. ekskl. moms (**) for ikke medlemmer

Networking på seminaret

Benyt pauserne til at få en dialog med kollegaer og specialiser inden for fagområdet.

Afmelding

Ingen refusion ved afmeldinger senere end 1 uge før afviklingen. Ønsker du at blive medlem af SESAM, og/eller ønsker du yderligere oplysninger, så kontakt os venligst

SESAM-WORLD

Mommarkvej 2

8600 Silkeborg

Denmark

Tel. +45 7240 1464

info@sesam-world.dk

www.sesam-world.dk

(*) Prisen gælder også alle SESAM-Sverige medlemmer.

(**) For ikke medlemsvirksomheder, så gælder der at de 2.000 krediteres ved indmeldelse i foreningen.

SESAM på HI[13] messen 3.-6. september 2013

SESAM er blevet tilbudt af MCH, at stå for konference/seminar delen i forbindelse med HI[13] messen den 3.- 6. september 2013.

SESAM er et ERFA netværk indenfor automation med mere end 170 medlemsvirksomheder.

På HI[13] bliver der mulighed for, at høre præsentationer som fokuserer på automation i forskellige brancher. Temaerne bliver: (med forbehold til rettelser):

- 03.09: Produktionsoptimering, ordreaflvikling, OEE mm. Systemplatform: MES & ERP
- 04.09: Opbygning af produktionslinjer. Systemplatform: Drivers, PLC & SCADA
- 05.09: Opbygning af procesanlæg: PLC, SCADA og DCS
- 06.09: Indførsel af automation i små & mellemstore virksomheder.

Præsentationerne vil have fokus på forskellige systemplatforme og beskrive elementer såsom: Åbenhed, visualisering, service & vedligehold, udviklingsmiljøer, softwarekvalitet og brancheløsninger.

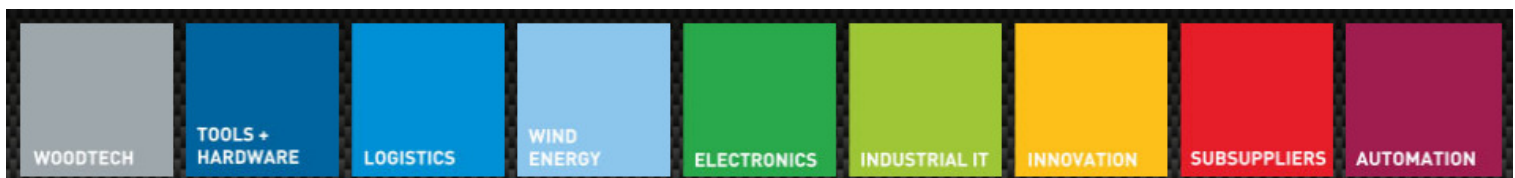
Seminarerne henvender sig til en bred skare af slutbrugere, rådgivere, leverandører, maskinbyggere, udvikler, teknikere, system integratorer, tavlebygger, vedligeholdelsespersonale, indkøber m.fl.

Der vil blive udleveret en konferencemappe til hvert seminar med præsentationsmaterialet. Der bliver mulighed for at tilkøbe en produktanalyse omkring PLC, SCADA, DCS og MES.

Tilmeldingen til seminarerne er nødvendigt og kan foregå via vores hjemmeside www.sesamdanmark.dk

Kig på vores hjemmeside www.sesamdanmark.dk, måske er et medlemskab også noget for dig og din virksomhed. Her kan du ligeledes tilmelde dig vores Nyhedsbrev.

Vi vil glæde os til at se dig på vores stand samt til seminarerne. På gensyn

Nyt fra SESAM Sverige

SESAM Sverige möte

Titel: Projektledning af automationsprojekt

Datum: 29. august 2013

Plats: Tetra Pak, Lund

SESAM medlemmer

3P-Technology	Flügger A/S	Novo Nordisk A/S
ABB A/S	Frederiksberg Forsyning A/S	Novotek A/S
ALECTIA A/S	GEA Convenience-Food Technologies A/S	OCO-Tech ApS
AN Group A/S	GEA Process Engineering A/S	Operator Systems
Andreasen & Elmgaard A/S	Green Matic	Oticon
Au2mate A/S	Grontmij	PC SCHEMATIC A/S
Arla Foods a.m.b.a.	Grundfos A/S	Phoenix Contact
B&R Industriautomatisering A/S	Grundfos Holding A/S	Picca Automation A/S
Balslev Automation A/S	Haldor Topsøe A/S	PJD A/S
Bang & Olufsen	Hans Følsgaard A/S	Post Danmark Engineering A/S
Beckhoff Automation ApS	Heptagon ApS	PROCES-DATA A/S
Beijer Electronic A/S	Herning Vand A/S	Rambøll Danmark A/S
Biofac A/S	HOFOR A/S	Ringkøbing-Skjern Forsyning
B.V. Electronic A/S	i2r Vest ApS	Rockwell Automation A/S
Cabinplant A/S	I2r Øst ApS	Rockwool International A/S
Carlsberg Danmark A/S	Idé-Pro Engineering & Software A/S	Rose Poultry A/S
Centrum Pæle	ImmuneSecurity A/S	Saint-Gobain Isover a/s
Chr. Hansen A/S	Innovatic	Schneider Electric A/S
CIM-Electronics A/S	Insatech A/S	SESAM World
Coloplast A/S	INS Scandinavia	SFK Systems A/S
Core	Intego A/S	Siemens A/S
COWI	Intelligent Systems A/S	Solar
CP Kelco ApS	Invensys Operations Management	STRØM HANSEN A/S
Crisplant A/S	Kjærgaard A/S	Syddansk Universitet
Danfoss A/S	Knauf Danogips A/S	Tech College Aalborg
Danfoss Power Electronics A/S	Krüger A/S	Technodan Industrial Controls A/S
Daniit A/S	Lemvigh-Müller A/S	Teknologist Institut—DMRI
Danmarks Tekniske Universitet	Logistics.as	Tetra Pak Hoyer A/S
Dansk Miljø- & Energistyring a/s	Lynettefællesskabet I/S	Toms Gruppen A/S
Dansk Styringsteknik A/S	Lyngsoe Systems A/S	Tricon Techsoft A/S
DLG	ManMachine Engineering	VandCenter Syd A/S
DONG Energy Oil & Gas	Marel A/S	Varde Forsyning A/S
Dong Energy Power A/S	Microsoft A/S	Vattenfall A/S
Du Pont A/S	Nielsen Automation	Velux A/S
Elopak Denmark A/S	NIRAS A/S	Vestas Wind Systems A/S
Eltronic A/S	NOV Flexibles	Vestforsyningen Erhverv
Emerson Process Management	NNE Pharmaplan A/S	Zenit Automation
Endress+Hauser A/S	Nordic Sugar A/S	ÅF A/S
Evikali	Norconsult Danmark	Aarhus Karlshamm A/S
FLSmidth Automation	Norvidan Overseas A/S	Aarhus Vand

SESAM-SVERIGE medlemmer

ABB AB	FPA Konsult AB	Quality Systems Scandinavia
Alfa Laval Lund AB	HMS Industrial Networks AB	Rockwell Automation AB
Arla Foods AB	Invesys Operations Management	SESAM-World
B&R Industriautomation AB	IT Automation AB	Skånemejerierne
Beckhoff Automation AB	Logica	Tetra Pak AB
COWI AB	Lunds Universitet	Tetra Pak Processing Systems AB
Deltatec	NNE Pharmaplan	ÅF Industry AB
DIAB Sverige	Prevas AB	Aarhus Karlshamm AB

Faggruppe medlemmer

Arla Foods a.m.b.a.	Insatech A/S	Rambøll Danmark A/S
Balslev Automation A/S	Intego A/S	Rockwell Automation A/S
Cabinplant A/S	Intelligent Systems A/S	Schneider Electric A/S
Coloplast A/S	Invensys Operations Management	SESAM World
COWI	Lantmänn Cerealia A/S	SFK Systems A/S
Danish Crown	Lemvigh-Müller A/S	Siemens A/S
Du Pont A/S	NOV Flexibles	Technodan Industrial Controls A/S
Elopak Danmark	NNE Pharmaplan A/S	Toms Gruppen A/S
Eltronic A/S	Nordic Sugar A/S	Tricon Techsoft A/S
Grundfos Holding A/S	Norvidan Overseas A/S	Vandcenter Syd A/S
GEA Process Engineering A/S	Novotek A/S	Velux A/S
i2r Vest ApS	OCO-Tech ApS	ÅF A/S